

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

ครั้งที่ ๑๔

วันอังคารที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๙ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. นายวิทยา ผิวผ่อง	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๓. นายประพันธ์ นัยโกวิท	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๔. นายเจตน์ ศิรธรานนท์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สี่
๕. รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๖. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล	เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ
๗. พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๘. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๙. นายมรรณพ เดชวิทักษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๐. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๑. พลเรือเอก นพดล โขจรดา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑๒. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	กรรมการวิสามัญ
๑๓. พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ	กรรมการวิสามัญ
๑๔. พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร	กรรมการวิสามัญ
๑๕. นายธานี อ่อนละเอียด	กรรมการวิสามัญ
๑๖. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	กรรมการวิสามัญ
๑๗. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	กรรมการวิสามัญ
๑๘. นายวันชัย สอนศิริ	กรรมการวิสามัญ
๑๙. พลเอก ศุภวุฒิ อุตมะ	กรรมการวิสามัญ
๒๐. พลเอก สมศักดิ์ นิลบรรเจิดกุล	กรรมการวิสามัญ
๒๑. พลอากาศเอก สุรศักดิ์ พุ่งทอง	กรรมการวิสามัญ
๒๒. นายเสรี สุวรรณภานนท์	กรรมการวิสามัญ
๒๓. นายสกุล สือทรงธรรม	กรรมการวิสามัญ

๔. นายพรรัตน์สิทธิ์ หิริวงษ์	ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติ
๕. ร้อยโท ชยพัทธ์ ทองย่อน	ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติ
๖. นายชานนทร์ บุญรัชกุล	ผู้ช่วยดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติ
๗. พันตำรวจโท วัชรพล กาญจนกันทร	ผู้อำนวยการประจำตัวสมาชิกรัฐสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติ

ผู้ช่วยเลขานุการแต่งตั้งตามข้อบังคับการประชุมฯ คือ

- นางสาววรรณวิภา ศรีวัฒนพงศ์	นิติกรชำนาญการ
	กลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๒

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่เสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ในมาตราต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. ร่างมาตรา ๘ ประกอบร่างมาตรา ๑๗

ตามที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญได้มีมติแก้ไขมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๘ การพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมในการนี้ อาจกำหนดให้ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัย หรืออาจให้ศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นผู้ไต่สวนพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกา องค์คณะผู้พิพากษา ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนแล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด”

กรรมวิธีการวิสามัญ ได้เสนอให้ตัดมาตรา ๘ วรรคสองออก เนื่องจากเห็นว่าหน้าที่ในการตัดสินคดีหรือพิจารณาคดี เป็นหน้าที่โดยทั่วไปของศาลอยู่แล้ว ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกา องค์คณะผู้พิพากษา ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่ควรจะมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนเพิ่มเติมอีก ประกอบกับตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ในร่างมาตรา ๑๕ วรรคสองซึ่งผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ไม่มีการกำหนดให้มีเบี้ยประชุมของทั้งศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดอยู่แล้ว เนื่องจากเห็นว่าเป็นการปฏิบัติภารกิจที่เป็นเรื่องทั่วไปของทั้งศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุดอยู่แล้ว

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งสรุปได้ ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ เห็นด้วยให้ตัดมาตรา ๘ วรรคสองออก เนื่องจากเห็นว่าหน้าที่ในการตัดสินคดีหรือพิจารณาคดี เป็นหน้าที่โดยทั่วไปของศาลอยู่แล้ว ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ จึงไม่ควรจะมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน

แนวทางที่ ๒ เห็นด้วยให้คงมาตรา ๘ วรรคสองไว้ตามร่างเดิมที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ เนื่องจากเห็นว่ากรณีตามร่างมาตรา ๘ เป็นหน้าที่เพิ่มเติมจากหน้าที่ตามปกติของศาลฎีกาเพื่อเป็นการจูงใจให้การปฏิบัติหน้าที่ของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในมาตรา ๑๑ ได้มีการกำหนดให้ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกา องค์คณะผู้พิพากษาซึ่งได้รับเลือกในการประชุมดังกล่าว ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด

ต่อมาที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีการลงมติว่าจะให้คงตามร่างที่คณะกรรมการวิสามัญมีการแก้ไขหรือให้ตัดร่างมาตรา ๘ วรรคสอง ออก

ผลการลงมติในร่างมาตรา ๘ มีดังนี้

- คงตามร่างที่คณะกรรมการวิสามัญมีการแก้ไข ๑๔ เสียง
- ให้ตัดมาตรา ๘ วรรคสอง ออก ๑๐ เสียง
- งดการออกเสียง ๒ เสียง

มติที่ประชุม มาตรา ๘ มีการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๘ การพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่ง ซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ในการนี้อาจกำหนดให้ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัย หรืออาจให้ศาลชั้นต้นดังกล่าวเป็นผู้ไต่สวนพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกา องค์คณะผู้พิพากษา ตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนแล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนด”

ทั้งนี้ ได้มีกรรมาธิการวิสามัญเสียงข้างน้อยได้สงวนความเห็นไว้โดยประสงค์ให้ตัดความในร่างมาตรา ๘ วรรคสอง ออกทั้งหมด คือ นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ และนายสกุล สือทรงธรรม และที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ตั้งข้อสังเกตท้ายรายงานตามร่างมาตรา ๘ ประกอบมาตรา ๑๗ คือ บทบัญญัติมาตรา ๘ วรรคสอง และมาตรา ๑๗ วรรคสามที่บัญญัติให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนนั้น การกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนดังกล่าว ควรกำหนดให้เป็นไปตามอัตราและจำนวนครั้งที่ทางราชการกำหนดให้สำหรับการจ่ายเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนในลักษณะทำนองเดียวกัน เช่น ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้น

สำหรับร่างมาตรา ๑๗ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีความเห็นว่าหลักการทำนองเดียวกับร่างมาตรา ๘ จึงให้ใช้ผลจากการลงมติของร่างมาตรา ๘ ดังกล่าวข้างต้น

มติที่ประชุม มาตรา ๑๗ มีการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๗ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การฟ้องคดีหรือการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งอันมิใช่เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุดภายในสามสิบวัน เจ็ดวันนับแต่วันที่มีเหตุที่จะฟ้องคดีหรือยื่นคำร้อง แต่มิให้นำมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ

ในการพิจารณาคดีและการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบเป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดไม่กระทบถึงการดำเนินการเลือกตั้งหรือการกระทำอื่นใดที่ได้ดำเนินการไปก่อนศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลปกครองสูงสุดเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ตุลาการซึ่งร่วมประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด องค์คณะตุลาการตลอดจนบุคคลซึ่งองค์คณะตุลาการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองกำหนด

การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดตามมาตรานี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และในกรณีที่ศาลปกครองสูงสุดยังไม่ได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การพิจารณาเป็นอันยุติและให้ดำเนินการไปตามคำสั่งของคณะกรรมการ”

ทั้งนี้ ได้มีกรรมาธิการวิสามัญเสียงข้างน้อยได้สงวนความเห็นไว้โดยประสงค์ให้ตัดความในร่างมาตรา ๑๗ วรรคสามออกทั้งหมด คือ นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ และนายสกุล สือทรงธรรม รวมทั้งให้ตั้งข้อสังเกตทำรายงานตามร่างมาตรา ๑๗ ในลักษณะเดียวกับร่างมาตรา ๘

๒. ร่างมาตรา ๓๕

จากการประชุมครั้งที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการแก้ไขร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีเหตุอันสมควรผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิดังต่อไปนี้

- (๑) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา
- (๓) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิครั้งนี้โดยนับจากวันที่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งใหม่ ต่อสุดกำหนดเวลาครั้งก่อน เว้นแต่หากกำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนยังเหลืออยู่ให้กำหนดเวลานั้นได้สิ้นสุดลงแล้วก่อนมีพรรคเลือกตั้งครั้งใหม่

กรรมการวิสามัญ ได้เสนอให้แก้ไขความในร่างมาตรา ๓๕ วรรคสอง เพื่อให้มีความหมายที่ชัดเจนขึ้น ดังนี้

“การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิครั้งนี้ต่อสุดกำหนดเวลาครั้งก่อนโดยนับจากวันที่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งใหม่ เว้นแต่หากกำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนได้ยังเหลืออยู่เท่าใดให้กำหนดเวลาการจำกัดสิทธินั้นสิ้นสุดลงแล้วก่อนมีพรรคเลือกตั้งครั้งใหม่”

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นชอบจึงให้แก้ไขความในร่างมาตรา ๓๕ วรรคสอง ตามที่กรรมการวิสามัญได้เสนอดังกล่าวข้างต้น

กรรมการวิสามัญ ได้เสนอให้เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม ดังนี้

“มาตรา ๓๕ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช่เหตุอันสมควร ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิดังต่อไปนี้

..... ฯลฯ

(๔) สิทธิสมัครรับราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าของหน้าที่อื่นของรัฐ

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิครั้งนี้ต่อสุดกำหนดเวลาครั้งก่อนโดยนับจากวันที่มิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งครั้งใหม่ เว้นแต่หากกำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนได้ยังเหลืออยู่เท่าใดให้กำหนดเวลาการจำกัดสิทธินั้นสิ้นสุดลงแล้วก่อนมีพรรคเลือกตั้งครั้งใหม่

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๔) มิให้กระทบต่อสถานะของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันเลือกตั้ง”

สำหรับเหตุผลในการเสนอให้เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม คือ ต้องการกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวและออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากยิ่งขึ้น

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งสรุปได้ ๒ แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ ๑ เห็นด้วยให้เพิ่มร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม เนื่องจากเห็นว่าสิทธิที่ถูกจำกัดตามร่างมาตรา ๓๕ (๑) – ร่างมาตรา ๓๕ (๓) เป็นเพียงสิทธิทางการเมืองเท่านั้นจึงไม่เพียงพอให้ประชาชนเกิดความเกรงกลัวและสิทธิที่ถูกจำกัดจะมีผลกระทบต่อประชาชนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ซึ่งถ้ามีการเพิ่มร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม จะเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวและให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งและจะได้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากยิ่งขึ้น

แนวทางที่ ๒ ไม่เห็นด้วยให้เพิ่มร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม เนื่องจากเห็นว่าจะเป็นการจำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพตามมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับถ้ามีการเพิ่มร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม จะเกิดความไม่สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสมัครรับราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ในประเด็นเกี่ยวกับคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การเข้าสู่ตำแหน่ง และเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐประเภทต่าง ๆ ประกอบกับการเพิ่มร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) ดังกล่าว จะเป็นการตัดสิทธิข้าราชการทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการพลเรือน ข้าราชการตุลาการไม่ว่าจะเป็นศาลปกครองหรือศาลยุติธรรม ตลอดจนข้าราชการทหารหรือข้าราชการตำรวจ แต่ตามร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) ดังกล่าว ไม่มีการเสนอให้มีการจำกัดสิทธิกรรมการในองค์กรอิสระต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งอาจส่งผลให้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมอันเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในมาตรา ๒๗ ได้

ต่อมาที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีการลงมติว่าจะให้เพิ่มความเป็น
ร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม หรือไม่

ผลการลงมติในร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม
มีดังนี้

- เห็นด้วยให้เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕
วรรคสาม จำนวน ๑๑ เสียง

- ไม่เห็นด้วยให้เพิ่มความเป็นร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕
วรรคสาม จำนวน ๘ เสียง

มติที่ประชุม มาตรา ๓๕ มีการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓๕ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไป
ใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร
ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

(๓) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ
ปกครองท้องที่

(๔) สิทธิสมัครรับราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ
หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาครั้งละสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีก
ให้นับเวลาการจำกัดสิทธิครั้งหลังนี้ ต่อสุดกำหนดเวลาดังก่อน โดยนับจากวันที่มิได้ไปใช้สิทธิ
เลือกตั้งครั้งใหม่ เว้นแต่หากกำหนดเวลาการจำกัดสิทธิครั้งก่อนได้ยังเหลืออยู่เท่าใดให้กำหนดเวลา
การจำกัดสิทธินั้นสิ้นสุดลงแล้วก่อนมีครบเลือกตั้งครั้งใหม่

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่ง (๔) มิให้กระทบต่อสถานะของข้าราชการ
พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่น
ของรัฐที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันเลือกตั้ง”

ทั้งนี้ ได้มีกรรมการวิสามัญเสียงข้างน้อยได้สงวนความเห็นไม่ให้เพิ่มความเป็น
เป็นร่างมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง (๔) และร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม จำนวน ๔ คน คือ นายนิพนธ์
นราพิทักษ์กุล นายประพันธ์ นัยโกวิท นายอัชพร จารุจินดา และนายธนาวัฒน์ สังข์ทอง

ประกอบกับต้องมีการเพิ่มมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในส่วนของคำปรารภด้วย

ในการนี้ ที่ประชุมได้มีมติให้ตั้งข้อสังเกตท้ายรายงานตามร่างมาตรา ๓๕ ดังนี้

๑. ตามมาตรา ๓๕ (๔) ที่เป็นการจำกัดสิทธิสมัครรับราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนั้น เป็นเรื่องที่มีบัญญัติขึ้นเพื่อต้องการกระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้น แต่เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีบัญญัติขึ้นใหม่ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงควรดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ คณะกรรมการการเลือกตั้งควรต้องเร่งทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงหน้าที่ของประชาชนที่ต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สิทธิในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สิทธิที่อาจถูกจำกัดเพราะการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ไม่ได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช่เหตุอันสมควร ตามมาตรา ๓๕ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีตาม (๔) ที่เป็นการจำกัดสิทธิสมัครรับราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐด้วย

๑.๒ ส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การเข้าสู่ตำแหน่ง และเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๓๕ (๔) นี้ด้วย

อนึ่ง ในการกระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันมากขึ้นนั้น นอกจากจะใช้วิธีการจำกัดสิทธิ ซึ่งเป็นมาตรการในทางที่ทำให้เสียสิทธิหรือประโยชน์แล้ว ยังอาจมีวิธีการอื่นซึ่งเป็นมาตรการในทางบวกที่อาจทำให้สามารถจูงใจให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากขึ้นได้อีกทางหนึ่งด้วย เช่น การกำหนดมาตรการให้ผู้ที่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้รับสิทธิหรือประโยชน์บางประการเพิ่มขึ้น อาทิเช่น ถ้าบุคคลใดไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อาจได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษในการสมัครเข้ารับราชการหรือการสมัครเข้าทำงานในองค์กรเอกชนต่าง ๆ ในลักษณะทำนองเดียวกับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษในด้านภาษาอังกฤษหรือด้านภาษาต่างประเทศหรือด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งควรพิจารณาถึงการกำหนดมาตรการในลักษณะนี้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

-กำหนด วัน และเวลาการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญครั้งต่อไป

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมครั้งต่อไป ในวันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๑
เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๙ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

เลิกการประชุมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

นางสาววรรณวิภา ศรีวัฒนพงศ์ นิติกรชำนาญการ ผู้จัดทำบันทึก
นายประเสริฐ สีเลิศ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ ตรวจ/ทาน
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับรองบันทึกการประชุม
ครั้งที่ ๑๔ วันอังคารที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๗ วันพุธที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๑

(นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ